

Milieubeweging op een dood punt ?

De vernieuwing en ruimere verspreiding van ons tijdschrift spreekt kennelijk een groot publiek aan: tachtig tot negentig nieuwe leden en lezers per dag in de eerste weken na de lancering. Ook nu nog vallen dagelijks zo'n twintig aanmeldingen in de bus.

Is de milieubeweging dan wel op een dood punt aangekomen, zoals een krant onlangs uit gesprekken met milieuveertigers besloot? Zitten we in een fundamentele crisis? Vergeet het: meer dan ooit tevoren bewijzen deze ledencijfers dat juist vanuit het natuurbehoud een grote stimulans voor de ruimere milieubeweging blijft komen. Zie als verder bewijs daarvan de rijkge vulde activiteitenkalenders, ook van het Centrum Voor Natuurbeschermingseducatie, De Wielewaal en andere natuurverenigingen. Denk aan de recente fusie van twee jeugdbonden voor natuurstudie, aan de prestaties van het Wereldnatuurfonds, Vogelbescherming (C.C.B.V.) en talloze plaatselijke actiegroepen.

Géén crisis, maar integendeel een onstuitbaar door-groeiende basisbeweging, waar Natuur- en Vogelreservaten een stimulans moet blijven geven. Waakzaamheid en een niet-aflatend dynamisme zijn onmisbaar om de vele bedreigingen van natuur en landschap af te wentelen. Dit tijdschrift wil ook hiervoor een spreekbuis zijn. In de loop van deze jaargang hopen wij enkele thema's te behandelen die bij voorrang aandacht verdienen. Dit keer gaat het over ontgrondingen, vooral grind-, klei- en zandwinningen, die vaak ware kraters in ons landschap achterlaten. Een aantal daarvan worden spoedig bevolkt door grote groepen watervogels, of ontwikkelen een hele gamma aan boeiende water- of oevervegetaties... zolang tenminste geen vuilstortplaats of massale spartelvijver de plaats van deze fraaie natuurlijke elementen inneemt.

'Landschapsschennis of onvermoede kansen?' Zo luidde de titel van een studiedag over ontgrondingen te Kortrijk, waar onder andere veel aandacht ging naar de mogelijkheden van natuurbouw. Ontgrondingen vormen ook het jaarthema voor de *nationale natuurbeschermingsdag* (18 september '83 te Stokkem, Limburg), over de bedreigingen én de mogelijkheden voor het natuurbehoud. Problemen zijn ondermeer een verantwoordde plaatskeuze. Daarna volgt de uitvoering der werken en hun invloed op de omgeving, ondermeer via drastische grondwaterdaling. Tenslotte is er de nabestemming. Dit alles in goede banen leiden vergt oecologische informatie en ondubbelzinnige reglementeringen inzake ruimtelijke planning.

Een aantal kunstmatige putten waarin spontane levensgemeenschappen ontstaan zijn, verdienen zonder twijfel het statuut 'natuurreservaat'. In andere gevallen kan het natuurbehoud samengaan met rustige openluchtrecreatie. Ook sluiting van watersportactiviteiten in het winterhalfjaar kan soms volstaan om de functie van een plas als pleisterplaats voor watervogels te behouden. Elk terrein biedt eigen mogelijkheden, die vooraf moeten onderzocht worden. Bij de afweging moeten uiteindelijk naast economische en sociale ook natuurbehoudsmotieven kunnen meetellen. Dit vergt inbreng en inzet van velen. Daarom betekent de groei van onze beweging een groeiende morele kracht bij de verdediging en de uitbouw van het natuurbehoud in ons land. □

Eckhart Kuyken
Voorzitter Regionaal Bestuur Vlaanderen

Met dit grindgat op het gehucht Negenoord-Molenveld te Stokkem zullen de deelnemers aan de 30ste nationale natuurbeschermingsdag kennis maken